

ชื่อโบราณสถาน ภูเขาขรมหรือเขาถ้ำขรม

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

สถานที่ตั้ง หมู่ที่ ๑ ตำบลคลองปราบ อำเภอบ้านนาสาร

รายละเอียดโบราณสถาน ภูเขาขรมหรือเขาถ้ำขรมเป็นภูเขาหินปูน ตั้งอยู่ ณ หมู่ที่ ๑ ตำบลคลองปราบ อำเภอบ้านนาสาร อยู่ห่างจากอำเภอบ้านนาสาร ไปทางทิศใต้ราว ๔ กิโลเมตร กว้างประมาณ ๒๐๐ เมตร ยาวประมาณ ๔๐๐ เมตร ปากถ้ำหันหน้าไปทางทิศตะวันออก สูงจากพื้นโดยรอบประมาณ ๒๐ เมตร ลานถ้ำชั้นแรก ลักษณะเป็นเพิงผา กว้างประมาณ ๕๐ เมตร โบราณวัตถุสำคัญที่พบบริเวณถ้ำเขาขรม ได้แก่ พระพิมพ์ดินดิบ รูปแบบต่าง ๆ เช่น

๑. พระพิมพ์ภาพพระโพธิสัตว์อวโลกิเตศวร ลักษณะรูปกลมรี ประทับขัดสมาธิเพชรบนปัทมาสน์ภายในฉัตร มี ๔ กร พระหัตถ์ขวาหน้าแสดงปางประทานพร พระหัตถ์ขวาลงทรงถืออักษมาลา (ลูกประคำ) พระหัตถ์ซ้ายหน้า วางหงายอยู่บนพระเพลา พระหัตถ์ซ้ายหลังถือดอกนาคเกสรทั้งก้าน เหนือพระอภังสาขามีรูปพระสถูปใต้พระสถูปมีคำจารึกคาถา เย ธมมาฯ ภาษาสันสกฤต อักษรเทวนาครี พระโพธิสัตว์เกล้าพระเศวตเป็นรูปชฎามุกุฎ มีพระพุทธรูปเจ้าอมิตาภะประทับอยู่ด้านหน้า ด้านหลังพระเศวตมีประภามณฑลประดับพระวรกายด้วยกรองคอและพาหุรัด กำหนดอายุราวครึ่งแรกของพุทธศตวรรษที่ ๑๔ ปัจจุบันจัดแสดงอยู่ที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ นครศรีธรรมราช และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ไซยา

๒. พระพิมพ์ภาพพระพุทธรูปเจ้าศากยมุนี ลักษณะวงรียอดแหลม พระวรกายสมส่วน พระเศวตมีศิวจักรล้อมรอบทรงยื่นบนปัทมาสน์ ครองจีวรห่มเฉียง พระหัตถ์ขวาแสดงปางประทานพร พระหัตถ์ซ้ายทรงถือชายจีวรไว้ในระดับพระอุระ พระวรกายมีรัศมีรูปเปลวเพลิงอยู่โดยรอบ และด้านหลังมีประภามณฑลรองรับ กำหนดอายุราวพุทธศตวรรษที่ ๑๔ ปัจจุบันอยู่ที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พระนคร

๓. พระพิมพ์ภาพพระพุทธรูปเจ้าศากยมุนี ลักษณะพระวรกายผอมสูง พระพักตร์กลม อุษณีษะนูนสูง มีรัศมีรูปบัวตูมอยู่บนยอด พระเศวตมีศิวจักรมีลายลูกประคำโดยรอบอยู่เบื้องหลังประทับนั่งขัดสมาธิราบ แสดงปางมารวิชัยบนปัทมาสน์ ด้านหลังมีพนักบัลลังก์ซึ่งมีลายลูกประคำประดับ ครองจีวรห่มเฉียงเปิดพระอภังสาซ้าย ล้อมรอบพระองค์ด้วยรัศมี

